

עת"א 55219/11/22 - מדינת ישראל נגד שירות בתי הסוהר - מחלקת האסיר, ריאד אבו שנדי (אסיר)

בית משפט לעניינים מנהליים בבאר שבע

לפני כבוד סגן הנשיאה, השופט אליהו ביתן
כבוד השופט יובל ליבדרו
כבוד השופט איתי ברסלר-גונן

30 נובמבר 2022
עת"א 55219-11-22 מדינת ישראל נ'
שירות בתי הסוהר - מחלקת האסיר
ואח'

העותרת: מדינת ישראל

נגד

המשיבים:

שירות בתי הסוהר - מחלקת האסיר
ריאד אבו שנדי (אסיר)

נוכחים:

ב"כ העותרת, עו"ד עינת בלנרו

המשיב 2 ובא-כוחו, עו"ד קובי אביטבול

ערעור על החלטת וועדת השחרורים מיום 20.11.22 - וש"ר 27884-02-22

פסק דין

המשיב נידון ל- 58 חודשי מאסר בפועל לאחר שהורשע על פי הודאתו בעבירות של הריגה ונהיגה בשכרות.

כתב האישום שהמשיב הודה בעובדותיו מתאר שהחל מיום 24.02.17 בסמוך לשעה 20:00 ועובר לתאונה המתוארת, המשיב בילה עם חבריו כל הלילה ולא ישן כלל. למחרת, סמוך לשעה 07:00, המשיב נהג ברכב כשהוא שיכור כך שבגופו תוצר חילוף חומרים של החומר הפעיל בקנביס בריכוז 92 ng/ml. אותה העת רכב המנוח על אופניים בשול הימני של הכביש יחד עם ארבעה רוכבי אופניים נוספים. ותנאי הדרך היו טובים. בשלב מסוים המשיב סטה עם רכבו ופגע עם חזית הרכב באופניו של המנוח. כתוצאה מהפגיעה נפגע המנוח משמשת רכב המשיב ומגג הרכב, הוטל למרחק של כ- 50 מטר, נפגע באופן קשה מאד ומותו נקבע מיד או בסמוך לאחר מכן.

לאחר נשיאת שני שלישים ממאסרו, ביקש המשיב להשתחרר ממאסרו. וועדת השחרורים דנה בבקשה והחליטה ביום 06.11.22 לקבל את הבקשה ולהורות על שחרורו המוקדם של המשיב. בשל צורך בשינוי זהות המפקח שהוצע ובדיקת היתכנות פיקוח אלקטרוני, התקיים דיון נוסף ביום 20.11.22 וההליך הושלם.

הועדה ציינה שהתנהגות המשיב בכלא ראויה. הוא יוצא לחופשות, ולמעט בדיקת שתן אחת כיומיים לאחר תחילת מעצרו, בה נמצאו שרידי סם, יתר הבדיקות נקיות מסמים. משטרת ישראל מתנגדת לשחרור על רקע עברו התעבורתי.

עמוד 1

הוועדה הפנתה לדו"ח העו"ס בו נאמר שמאבחון צרכיו של המשיב, עלה צורך בטיפול בהתמכרויות ובטיפול בתחום התעבורה. והוא שולב בטיפול כאמור. וגורמי הטיפול התרשמו ממנו לטובה וצינו שהוא מנצל את מאסרו באופן מקדם וחיובי ומקבל על עצמו אחריות הן על התוצאות הטרגיות של התאונה והן על התובנה לצורך בשינוי חייו ודפוסי התנהגותו. הוועדה התייחסה להמלצת רש"א וצינה שמועד שחרורו המנהלי של המשיב צפוי להיות בעוד כ- 16 חודשים. הוועדה ציינה ששמעה את משפחת המנוח. ציינה כי חומרת העבירה בנסיבותיה אינה יכולה לשמש נימוק יחיד לדחיית בקשת שחרור, אלא מהווה אינדיקציה לסיכון הנשקף משחרור, וכי עברו התעבורתי של המשיב נלקח בחשבון במסגרת גזירת דינו. וקבעה שהמשיב הרים את הנטל המוטל עליו ויש לשחררו.

מכאן העתירה.

העותרת טוענת שהוועדה לא נתנה משקל ראוי לחומרת המעשים, להתנהגותו של המשיב באירוע העבירה, ולאחר מכן, עת נהג בפסילה ונידון למאסר, לעברו התעבורתי, לפער בין העונש שהוטל עליו לבין התקופה שהוא מרצה ולעמדת משפחתו של המנוח.

והמשיב טוען, שהכלל הוא שבית המשפט מתערב בהחלטת וועדת השחרורים רק בנסיבות מיוחדות; חומרת העבירה ועברו של המשיב נלקחו בחשבון בגזר הדין; המשיב הודה במעשה; המשיב עומד בקריטריונים לשחרור מוקדם; הוא עבר טיפול וממשיך בטיפול; רש"א הכינה לו תכנית שיקום מקיפה; אמנם זהו מאסרו השני של המשיב אולם המאסר הנוסף מתייחס לעבירת הנהיגה בזמן פסילה הקשורה למקרה; ועמדת הפרקליטות המתמקדת בחומרת העבירה היא עמדה צרה, לא עקבית, לא שוויונית, והיא איננה מקדמת את אינטרס הציבור. ב"כ המשיב הגיש מספר פסקי דין בנושא וביקש לדחות את העתירה.

קראנו את כל החומרים הנוגעים לענין ושמענו את טענות הצדדים והחלטנו לקבל את העתירה.

הכלל הוא, שמי שנדון למאסר צריך לשאת את מלוא תקופת המאסר שנקבעה לו.

שחרור על תנאי אינו זכות מוקנית לאסיר. על מנת לזכות בו, על וועדת השחרורים להשתכנע שהאסיר ראוי לשחרור וכי שחרורו אינו מסכן את שלום הציבור.

בתהליך בחינת בקשת אסיר לשחרור על תנאי, על הוועדה לקחת בחשבון את כלל הנתונים והנסיבות הנוגעים לענין. ועל יסודם לקבוע האם האסיר ראוי לשחרור מוקדם.

מטבע הדברים, נתוני היסוד מתייחסים לעבירה עליה האסיר נדון למאסר, נסיבותיה ותוצאותיה, תקופת המאסר שבית המשפט קבע, עברו של האסיר, התנהגותו במהלך המאסר, וסיכויי שיקומו.

ואכן, מרכיבים אלה, ואחרים נוספים, כלולים בסעיף 9 בחוק שחרור על תנאי ממאסר, המפרט נתונים שונים שעל הוועדה להביא בחשבון במסגרת שיקוליה.

החלטת הוועדה ארוכה יחסית, אולם חלק גדול ממנה הוא הצגת נתונים וטענות בעוד "פרק" הדיון לוקה בחסר והוא כולל בעיקר אמירות כלליות, עקרוניות, ללא התייחסות ממצה לנסיבות הקונקרטיות.

חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ותוצאתו, זועקים, ומלמדים מעצמם על מסוכנות. למרות זאת, החלטת הוועדה איננה

מתארת את האירוע עצמו ואת נסיבותיו ומסתפקת בתיאור לקוני, שמדובר בעבירה של "הריגה במסגרת תאונת דרכים קטלנית". מבלי לעמוד על כך שהמשיב נהג ברכב כשהוא "שיכור" - כשבגופו תוצר חילוף חומרים של החומר הפעיל בקנביס בריכוז 92 ng/ml לאחר שבמשך הלילה הוא בילה עם חבריו ולא ישן כלל. ומבלי לציין שכתוצאה מעוצמת ההתנגשות המנוח הוטל למרחק של כ- 50 מטרים.

הגם שהעבירה עליה המשיב נדון למאסר בוצעה תוך נהיגת רכב, הוועדה לא בחנה את עברו התעבורתי של המשיב. הוועדה נימקה זאת בכך שבית המשפט שדן את המשיב נתן דעתו לעברו התעבורתי ואין מקום לעשות זאת שוב. וכך, הוועדה לא נחשפה לטיב ולכמות ההרשעות הקודמות של המשיב וממילא לא בחנה אם ומהי השלכתן לשאלת מסוכנות המשיב אם ישוחרר שחרור מוקדם.

בנוסף לכך, הוועדה לא התייחסה לעובדה שזמן קצר ביותר לאחר שהמשיב הרג אדם בתאונה ורישיונו נשלל, הוא נתפס נוהג ברכב, ולמשמעותה לגבי הגבולות של המשיב ושיקול דעתו, בהקשר של עמידה בתנאי השחרור שלו, הכוללים איסור נהיגת רכב.

וכך גם לא נתנה דעתה להמלצת משטרת ישראל שלא לשחרר את המשיב.

גורמי הטיפול בכלא מצאו שהמשיב זקוק לטיפול בתחום ההתמכרויות ובתחום התעבורה, והמשיב אכן השתתף בטיפולים בתחומים אלה, בצורה טובה, והרושם הוא שהוא נתרם מהם.

התנהגות טובה במהלך נשיאת המאסר והתגייסות לטיפול ייעודי המוערך על ידי גורמי המקצוע כמוצלח, יכולים להצביע על מוטיבציה לשיקום ועל סיכוי לשיקום, המקנים נקודות זכות בסוגיית השחרור המוקדם. אולם עם כל חשיבותם, אין המדובר בשיקולים בלעדיים או מכריעים והם נשקלים כחלק מתמונה כוללת שעל יסודה ההחלטה צריכה להתקבל.

כאן, אין חולק שהתנהגותו של המשיב במהלך מאסרו חיובית, ושהמשיב השתלב בטיפולים ייעודיים ואחרים שהוצעו לו, ועבר אותם בצורה טובה. אולם בעוד שנתונים אלה קיבלו בולטות ומשקל מכריע בהחלטת הוועדה, נתונים אחרים, לא פחות חשובים, המשפיעים על שאלת מסוכנות המשיב, כלל לא הובאו בחשבון והוועדה לא שקלה את משמעותם.

שקלנו את מכלול הנתונים והנסיבות הנוגעים לענין ונתנו דעתנו לחומרת המעשה ותוצאתו; לעברו התעבורתי של המשיב, הכולל בין היתר עבירה של נהיגה בחוסר זהירות ושתי עבירות של אי ציות לתמרור עצור בצומת; לעובדה שזמן קצר לאחר התאונה הקטלנית, כשהמשיב היה פסול מלנהוג, הוא נתפס נוהג ברכב; ולעובדה שברקעו של המשיב קיימת בעיית התמכרות לסמים, שמטבע הדברים הטיפול בה וההתמודדות איתה ארוכי טווח. אל מול הנתונים העומדים לזכות המשיב - התנהגותו הטובה בכלא ותהליכי הטיפול שעבר. והכל בהתייחס לשאלה האם המשיב ראוי לשחרור והאם אין בשחרורו כדי לסכן את שלום הציבור. והגענו למסקנה שבנקודת הזמן הזו טרם בשלה העת לשחרורו המוקדם של המשיב.

יוזכר, שהמשיב נדון ל- 58 חודשי מאסר בפועל ונשא עד כה כ- 3 שנות מאסר ויתרת המאסר שנותרה לו איננה מבוטלת והיא מאפשרת העמקת וחיזוק תהליכי השיקום שלו ובחינה מתמשכת יותר של התנהגותו ודפוסי. נוכח האמור, אנו מקבלים את העתירה ומבטלים את החלטת הוועדה.

ניתן והודע היום ו' כסלו תשפ"ג, 30/11/2022 במעמד הנוכחים.

איתי ברסלר-גונן, שופט

יובל ליבדרו, שופט

אליהו ביתן, שופט, סגן
הנשיאה